

UZASADNIENIE

Powód D. P. 8 czerwca 2021 r. wniósł przeciwko U. 2 Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w W. pozew o pozbawienie wykonalności wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Szczecinie z 16 marca 2017 r. wydanego w sprawie VIII GC 37/17 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z 13 października 2017 r. w całości, ewentualnie o pozbawienie wykonalności powyższego tytułu wykonawczego w części dotyczącej zasądzonej na rzecz U. 2 Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. należności głównej do kwoty 47.112,90 zł. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że po wydaniu tytułu wykonawczego strony zawarły ugodę, w wyniku której powód spłacił należności w łącznej kwocie 47.112,90 zł, wskutek czego zobowiązanie wygasło w części dotyczącej kwoty 47.112,90 zł, a w całości - co do zasady - bez uprzedniego rozwiązania ugody nie może być egzekwowane. Powód zwrócił uwagę na § 1 ust. 3 ugody, zgodnie z którym jeżeli spłata zadłużenia następować będzie terminowo pozwany nie będzie naliczał i pobierał żadnych dodatkowych opłat i odsetek, zaprzestając także dochodzenie odsetek ustawowych za opóźnienie naliczanych w czasie obowiązywania ugody. Wskazał również na § 3 ugody - przewidujący możliwość jej rozwiązania - podkreślając, że w związku z regularną spłatą zadłużenia nigdy nie zaistniały przesłanki uprawniające do rozwiązania ugody. Zdaniem powoda „zarzut sprawy ugodzonej” jest uzasadniony, a prowadzenie przez wierzyciela egzekucji stanowi bezzasadne wzruszenie powagi rzeczy ugodzonej.

W odpowiedzi na pozew pozwany uznał powództwo w zakresie pozbawienia tytułu wykonawczego w części dotyczącej kwoty 47.112,90 zł, w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie powództwa. Pozwany podkreślił, że obecnie zasadnym pozostaje utrzymanie w mocy tytułu wykonawczego w części pozostałej do zapłaty, zaś żądanie pozbawienia tytułu wykonalności w tej części jest przedwczesne. Wskazał również, że fakt, iż powód dobrowolnie zapłacił część kwoty wynikającej z zawartej między stronami ugody sam w sobie nie jest wystarczający do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności co do pozostałej do zapłaty kwoty. Pozwany wniósł również o nieobciążanie go kosztami procesu w oparciu o art. 102 k.p.c. w zw. z art. 101 k.p.c. i 100 k.p.c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

D. P. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą P.H.U. (...) D. P..

Dowód: wydruk z (...) k. 23.

16 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie wydał wyrok zaoczny przeciwko D. P. w sprawie VIII GC 37/17, zasądając od pozwanego D. P. na rzecz powoda U. 2 Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 99.536,97 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 23 czerwca 2016 r., a także zasądając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 12.204 zł tytułem kosztów procesu.

Wyrok został zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem z 13 października 2017 r.

Fakt znany Sądowi z urzędu, na który zwrócono uwagę stron na rozprawie (art. 228 § 2 k.p.c.)

D. P. po wydaniu wyroku zaocznego zapłacił część należności zasądzonej wyrokiem, m.in. dokonał dwóch wpłat w wysokości po 2.000 zł w dniach 10 maja 2018 r. i 15 czerwca 2018 r.

Wpłaty dokonywane były w punktach kasowych getback w P., każda wpłata dokumentowana była dowodem wpłaty KP, w którym wpisywano (...) sprawy”: (...).

Na dzień 16 lipca 2018 r. należność główna z wyroku zaocznego wydanego w sprawie VIII GC 37/17 została spłacona w części - poza kwotą 82.677,29 zł; koszty postępowania zostały również zapłacone w części - poza kwotą 6.394 zł.

Dowód: dowody wpłaty k. 12

ugoda (...) k. 10-10v

16 lipca 2018 r. D. P. zawarł z U. 2 Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym w W. umowę zatytułowaną: „Ugoda (...)” oraz oznaczoną numerem sprawy: (...).

Na wstępie ugody wskazano, że 25 września 2015 r. wierzyciel U. 2 Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. nabył w drodze umowy przelewu zawartej z (...) Bank (...) S.A. wierzytelność w stosunku do dłużnika D. P., wynikającą z umów bankowych skazanych w § 1 ust. 3 ugody, tj. umów o kredyt ratalny i kredyt obrotowy zawartych 16 listopada 2017 r. i wymagalnych 30 listopada 2014 r. Dalej wskazano, że dłużnik na podstawie tytułu egzekucyjnego wydanego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie VIII GC 37/17 został zobowiązany do zapłaty wierzytelności objętych niniejszą ugoda.

W § 1 ust. 1 ugody strony oświadczyły, że wierzytelność jest wymagalna i na dzień zawarcia ugody wynosi 119.026,21 zł. D. P. oświadczył, że uznaje co do zasady jak i wysokości zobowiązanie nabyte przez wierzyciela, z którego na dzień zawarcia ugody pozostała do zapłaty kwota 119.026,21 zł na warunkach wskazanych w załączniku nr 1 do ugody - harmonogramie spłat.

W § 1 ust. 2 ugody wskazano, że na wierzytelność funduszu w łącznej wysokości 119.026,21 zł składają się następujące należności:

- należność główna w kwocie 82.677,29 zł,
- odsetki umowne w kwocie 0,00 zł,
- odsetki karne naliczone przez poprzedniego wierzyciela w kwocie 11.848,69 zł,
- odsetki karne naliczone przez wierzyciela w kwocie 17.745,37 zł od 18 września 2015 r. do 16 lipca 2018 r.,
- koszty 360,86 zł: w tym koszty, na które składają się - opłaty, prowizje, stosownie do zawartej umowy, jak również koszty postępowania sądowego (w tym opłata sądowa, koszty zastępstwa prawnego) oraz koszty postępowania egzekucyjnego, które wierzyciel nabył od zbywcy,
- koszty procesu w kwocie 6.394 zł, w tym opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, opłata sądowa 977 zł, koszty zastępstwa procesowego - 5.400 zł.

W § 1 ust. 3 ugody postanowiono, że jeśli spłata zadłużenia nastąpi terminowo zgodnie z postanowieniami § 2 ugody wierzyciel nie będzie naliczał i pobierał żadnych dodatkowych opłat i odsetek, zaprzestając także dochodzenia odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych w okresie obowiązywania postanowień ugody.

W § 2 ust. 1 ugody wierzyciel U. 2 Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wyraził zgodę na spłatę wierzytelności w wysokości 119.026,21 zł w ratach, których wysokość oraz terminy płatności ustalone zostały przez strony w załączniku nr 1 do ugody - harmonogramie spłat stanowiącym jej integralną część.

W § 2 ust. 4 wierzyciel oświadczył, że wpłata kwoty 119.026,21 zł w terminach zgodnych z ustaleniami harmonogramu spłat wyczerpuje roszczenia wobec Firmy (...) z tytułu wierzytelności objętych ugoda.

Zgodnie z § 3 ust. 1 ugody niewykonanie przez D. P. przyjętego na siebie zobowiązania w przedmiocie spłaty zadłużenia poprzez zaniechanie lub brak płatności na rzecz wierzyciela w wysokości i terminie zapłaty jakiegokolwiek raty lub jej części określonej w harmonogramie spłat, spowoduje rozwiązanie ugody w ciągu 30 dni od daty zaistnienia opóźnienia w spłacie, czego skutkiem będzie powstanie wymagalności całej pozostałej do spłaty kwoty zadłużenia, pomniejszonej o kwotę dokonanych wpłat oraz zwiększonej o należne odsetki ustawowe za opóźnienie naliczone

od dnia zawarcia ugody do dnia jej rozwiązania. Przed upływem wskazanego terminu wierzyciel kontaktuje się z dłużnikiem, wyznaczając dodatkowy termin do zapłaty brakującej raty lub jej części określonej harmonogramem spłat. Ugoda nie ulegnie rozwiązaniu, jeżeli w powyższym 30 - dniowym terminie dłużnik uiści całość wymagalnego do tej pory zadłużenia wynikającego z harmonogramu spłat.

Zgodnie z § 3 ust. 2 w przypadku naruszenia przez dłużnika postanowień niniejszej ugody wierzyciel może wypowiedzieć ugodę z zachowaniem 30 - dniowego okresu wypowiedzenia liczonego od dnia złożenia dłużnikowi oświadczenia wierzyciela o wypowiedzeniu ugody. Po upływie okresu wypowiedzenia ugody ulega ona rozwiązaniu i powoduje skutki opisane w § 3 ust. 1. W § 3 ust. 3 wskazano, że rozwiązanie ugody w okolicznościach opisanych w ust. 1 i 2 upoważnia wierzyciela do naliczenia odsetek ustawowych za opóźnienie od całej pozostałej do spłaty kwoty zadłużenia.

W § 5 ust. 1 strony postanowiły, że ugoda nie stanowi odnowienia, ugoda ma na celu wyłącznie określenie zasad spłaty przez dłużnika zadłużenia wynikającego z umowy.

W § 5 w ust. 5 zapisano, że ugoda została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron, zaś egzemplarz ugody przeznaczony dla wierzyciela zostanie udostępniony dłużnikowi celem jego podpisania.

Dowód: ugoda (...) k. 10 – 10v.

Załącznik nr 1 do ugody stanowi harmonogram, w którym należność w wysokości 119.026,21 zł została podzielona na 98 rat, płatnych do szesnastego każdego miesiąca począwszy od lipca 2018 r., a skończywszy w sierpniu 2026 r..

Pierwszą ratę płatną 16 lipca 2018 r. (dzień zawarcia ugody) ustalono na kwotę 2.000 zł, kolejne raty ustalono w wysokości po 1.206,45 zł, ostatnia rata została ustalona w wysokości 1.207,01 zł.

Dowód: harmonogramem spłat k. 11.

D. P. w wykonaniu postanowień ugody zapłacił na rzecz U. 2 Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. łącznie kwotę 43.112,90 zł.

Wpłaty były dokonywane początkowo w punktach kasowych getback w P., każda wpłata dokumentowana była dowodem wpłaty KP, w którym wpisywano (...) sprawy”: (...). Część wpłat dokonywana była w kasach innych placówek.

W szczególności D. P. dokonał następujących wpłat w następujących datach:

2 000,00 zł	- 16 lipca 2018 r.
1 206,45 zł	- 14 sierpnia 2018 r.
1 206,45 zł	- 14 września 2018 r.
1 206,45 zł	- 15 października 2018 r.
1 206,45 zł	- 15 listopada 2018 r.
1 206,45 zł	- 12 grudnia 2018 r.

1 206,45 zł	- 14 stycznia
1 206,45 zł	- 15 lutego 2019 r.
1 206,45 zł	- 15 marca 2019 r.
1 206,45 zł	- 11 kwietnia 2019 r.
1 206,45 zł	- 15 maja 2019 r.
1 206,45 zł	- 12 czerwca 2019 r.
1 300,00 zł	- 12 lipca 2019 r.
1 206,45 zł	- 13 lipca 2019 r.
1 206,45 zł	- 11 września 2019 r.
1 206,45 zł	- 10 października 2019 r.
1 206,45 zł	- 12 listopada 2019 r.
1 206,45 zł	- 9 grudnia 2019 r.
1 206,45 zł	- 13 stycznia 2020 r.
1 206,45 zł	- 10 lutego 2020 r.
1 206,45 zł	- 9 marca 2020 r.
1 206,45 zł	- 8 kwietnia 2020 r.
1 206,45 zł	- 11 maja 2020 r.
1 206,45 zł	- 12 czerwca 2020 r.
1 206,45 zł	- 13 lipca 2020 r.
1 206,45 zł	- 12 sierpnia 2020 r.

1 206,45 zł	- 14 września 2020 r.
1 206,45 zł	- 13 października 2020 r.
1 206,45 zł	- 9 listopada 2020 r.
1 206,45 zł	- 14 grudnia 2020 r.
1 206,45 zł	- 8 stycznia 2021 r.
1 206,45 zł	- 8 lutego 2021 r.
1 206,45 zł	- 11 marca 2021 r.
1 206,45 zł	- 12 kwietnia 2021 r.
1 206,45 zł	- 10 maja 2021 r.

Fakt niesporny, nadto: dowody wpłat i polecenia przelewów k. 12 verte - 20verte

W międzyczasie U. 2 Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. złożył do Komornika Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. Ł. K. wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko D. P. w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Szczecinie z 16 marca 2017 r. wydanego w sprawie VIII GC 37/17.

W piśmie z 27 stycznia 2021 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. Ł. K. zawiadomił D. P. o wszczęciu egzekucji z wniosku U. 2 Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. prowadzonej pod sygnaturą GKm 5/21 na podstawie wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Szczecinie z 16 marca 2017 r., sygn. akt VIII GC 37/17, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z 13 października 2017 r.

Egzekucja została wszczęta w zakresie kwoty 86.298,27 zł tytułem należności głównej, kwoty 6.622,15 zł tytułem odsetek, kwoty 1.350 zł tytułem kosztów zastępstwa w egzekucji, kwoty 9.292,10 zł tytułem opłaty egzekucyjnej.

Dowód: zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 21 - 22.

Postanowieniem z 2 lipca 2021 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. Ł. K. umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie GKm 5/21 zgodnie z wnioskiem wierzyciela U. 2 Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. z 8 czerwca 2021 r. na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c.

Dowód: postanowienie z 2.07.2021 r. k. 59 - 59v.

Sąd zważył, co następuje:

Pozwem z 8 czerwca 2021 r. powód domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego – wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Szczecinie z 16 marca 2017 r. wydanego w sprawie VIII GC 37/17 i zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z 13 października 2017 r. w całości.

Ponadto powód wskazał w pozwie, że „ewentualnie” dochodzi pozbawienia wykonalności powyższego tytułu wykonawczego jedynie w części dotyczącej zasądzonej na rzecz U. 2 Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. należności głównej do kwoty 47.112,90 zł. Mimo takiego sformułowania żądania, które z pozoru miałyby składać się z żądania podlegającego rozpoznaniu w pierwszej kolejności oraz żądania ewentualnego, tj. podlegającego rozpoznaniu w razie oddalenia żądania zgłoszonego na pierwszym miejscu, w istocie żądanie pozwu składa się z jednego tylko żądania obejmującego pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości. Wynika to stąd, że żądanie oznaczone jako „ewentualnie” opisuje takie rozstrzygnięcie, które sprowadza się do częściowego uwzględnienia żądania zgłoszonego na pierwszym miejscu (nie jest natomiast innym żądaniem, które mogłoby być rozpoznane na wypadek oddalenia żądania zgłoszonego na pierwszym miejscu). Tym samym mimo tego, że pozornie żądanie pozwu zostało skonstruowane jako główne i ewentualne, w istocie jest tylko jedno żądanie i sprowadza się do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w całości. Dodać trzeba, że żądanie pozbawienia tytułu wykonawczego w całości obejmuje wszystkie zasądzone tym tytułem roszczenia, w tym zasądzoną kwotę wraz odsetkami za opóźnienie, jak również zasądzone koszty procesu.

Podstawę prawną żądania powoda stanowi art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którym:

dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli: po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

Na wstępie wyjaśnienia wymaga, że powództwo opozycyjne z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. nie służy ponownemu merytorycznemu rozpoznaniu sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem [por. wyrok SN z 12.12.1972 r. w sprawie II PR 372/72, OSPiKA z 1973 r., Nr 11, poz. 222], lecz wytaczając powództwo opozycyjne dłużnik dąży do wykazania, że tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy [por. H. P., w: red E., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, t. 4, W. 2009, s. 225] i jako taki powinien zostać pozbawiony wykonalności w całości lub w części.

W przypadku powództwa opozycyjnego opartego na art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. wskazać trzeba, że jego podstawa faktyczna ma szeroki zakres i należy do najczęściej wykorzystywanych. Występuje ona wówczas, gdy po powstaniu tytułu egzekucyjnego, a jeżeli tytułem tym jest orzeczenie sądowe – po zamknięciu rozprawy, nastąpiło zdarzenie, wskutek którego albo **zobowiązanie wygasło**, albo **zobowiązanie nie może być egzekwowane**. Chodzi w tym przypadku o takie zdarzenia materialnoprawne, z którymi łączy się powstanie, zmiana albo wygaśnięcie stosunku cywilnoprawnego. Doktryna i judykatura zgodnie zaliczają do takich zdarzeń tak czynności prawne, jak i zdarzenia niezależne od woli stron, np. przedawnienie roszczenia, a w pewnych sytuacjach także wydanie orzeczenia sądowego zmieniającego istniejący stan prawny [por. G., w: red. J. J., Kodeks postępowania cywilnego. Tom II. Komentarz. Art. 730-1217, W. 2015].

W niniejszej sprawie powód – jak wynika z twierdzeń pozwu – podstawę faktyczną swojego wystąpienia z powództwem opozycyjnym z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. upatrywał w tym, że po powstaniu tytułu wykonawczego (wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Szczecinie wydanego w sprawie VIII GC 37/17) zawarł z wierzycielem ugodę z 16 lipca 2018 r., w której po pierwsze stwierdzono, że część należności z wyroku zaocznego została już zapłacona (w tym należność główna poza kwotą 82.677,29 zł oraz koszty procesu poza kwotą 6.394 zł), po drugie rozłożono pozostałą należność na miesięczne raty, płatne do szesnastego każdego miesiąca począwszy od miesiąca lipca 2018 r.

Dalej powód wskazał w pozwie, że „łącznie wpłaty powoda tytułem realizacji zapisów ugody, co do wykonania zobowiązania objętego tytułem wykonawczym wynoszą 47.112,90 zł”.

W tym miejscu zauważyć trzeba, że twierdzenia powoda w tym zakresie są sprzeczne z załączonym przez powoda do pozwu materiałem dowodowym. Powód załączył wprawdzie do pozwu dowody wpłat, których suma wynosi 47.112,90

zł, jednakże dwie z tych wpłat (po 2.000 zł każda) zostały dokonane przed zawarciem ugody. Tym samym na poczet należności z ugody (po jej zawarciu) zapłacono nie 47.112,90 zł (jak twierdzi powód), tylko 43.112,90 zł (na co wskazuje materiał dowodowy – załączone do pozwu dowody wpłat). Pozostałe wpłaty dokonywane były na poczet należności stwierdzonej tytułem egzekucyjnym, ale przed zawarciem ugody.

Dodać trzeba, że z analizy dowodów wpłat dokonywanych przez powoda po zawarciu ugody wynika, iż powód – w okresie od lipca 2018 r. do maja 2021 r. – dokonywał płatności poszczególnych rat ugody nie uchybiając terminom określonym w harmonogramie załączonym do ugody (a nawet płacił przed terminami płatności). Mimo tego wierzyciel wystąpił do komornika z wnioskiem o wszczęcie egzekucji, czego efektem było zawiadomienie komornika o wszczęciu egzekucji datowane na 27 stycznia 2021 r. Zauważyć trzeba, że egzekucja została wszczęta co do kwoty należności głównej większej niż kwota wskazana w ugodzie jako pozostała do spłaty: egzekucja miała być na wniosek wierzyciela z 2021 r. prowadzona co do kwoty głównej wynoszącej 86.298,27 zł, w ugodzie wskazano, że do spłaty na dzień 18 lipca 2016 r. pozostało 82.677,29 zł należności głównej.

W tej sytuacji powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości należy uznać za uzasadnione jedynie w części. Takie rozstrzygnięcie jest zasadne przede wszystkim w odniesieniu do tej części zobowiązania stwierdzonego tytułem wykonawczym, w jakiej zobowiązanie to wygasło na skutek dokonanych przez powoda płatności, które – co należy podkreślić – dokonywane były zarówno przed zawarciem ugody, jak i po jej zawarciu. Zaznaczenia w tym miejscu wymaga, że strony w ugodzie w jej § 5 ust. 1 postanowiły, że ugoda nie stanowi odnowienia, ugoda ma na celu wyłącznie określenie zasad spłaty przez dłużnika zadłużenia wynikającego z umowy.

Jak już wskazano wyżej twierdzenia powoda przedstawione w pozwie co do wysokości dokonywanych wpłat po zawarciu ugody pozostają w sprzeczności z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, który przedłożył sam powód. W oparciu o te dowody wpłat ustalono bowiem, że po zawarciu ugody powód zapłacił nie 47.112,90 zł, tylko 43.112,90 zł.

Powód nie złożył natomiast dowodów wpłat dokonywanych przed zawarciem ugody - poza dwiema wpłatami po 2000 zł każda, z treści ugody - którą obie strony podpisały dobrowolnie - wynika jednakże, że na dzień jej zawarcia należność główna pozostała niespłacona w kwocie 82.677,29 zł. Tym samym przyjęć należało, że skoro tytuł wykonawczy (wyrok zaoczny) opiewał na kwotę 99.536,97 zł, to kwota główna spłacona przed ugodą wynosi 16.859,68 zł (różnica między kwotami 99.536,97 i 82.677,29).

Następnie z ugody wynika, że w części spłacone zostały koszty procesu, z których do zapłaty na dzień zawarcia ugody pozostało 6.394 zł. Wynika stąd, że koszty procesu zostały zapłacone w wysokości 5.810 zł (różnica między kosztami zasądzonymi w wyroku wynoszącymi 12.204 zł oraz kwotą 6.394 zł).

Na tej podstawie przyjęć należało, że powództwo obejmujące żądanie o pozbawienie tytułu wykonawczego w całości uzasadnione jest w części dotyczącej kwoty głównej wynoszącej 59.972,58 zł oraz kosztów procesu w kwocie 5.810 zł, w tym zakresie roszczenie z tytułu wykonawczego zostało bowiem zaspokojone, zaś zobowiązanie wierzyciela wygasło.

Odnośnie odsetek ustawowych za opóźnienie zasądzonych wyrokiem zaocznym zauważyć natomiast należy, że odsetki te nie zostały w ugodzie wymienione wśród należności pozostałych do spłaty. W ugodzie strony wskazały bowiem, że łączna należność do zapłaty na rzecz wierzyciela wynosi 119.026,21 zł, ale wśród szczegółowych pozycji składających się na tę kwotę są również takie, które nie dotyczą należności z tytułu egzekucyjnego, jakim jest wyrok zaoczny wydany w sprawie VIII GC 37/17. Dotyczy to w szczególności takich pozycji jak odsetki „karne” naliczone przez poprzedniego wierzyciela w kwocie 11.848,69 zł oraz odsetki „karne” naliczone przez wierzyciela w kwocie 17.745,37 zł od 18 września 2015 r. do 16 lipca 2018 r., a także wynoszące 360,86 zł koszty, na które składają się - opłaty, prowizje, stosownie do zawartej umowy, jak również koszty postępowania sądowego (w tym opłata sądowa, koszty zastępstwa prawnego) oraz koszty postępowania egzekucyjnego, które wierzyciel nabył od zbywcy.

Wierzytelności te – mimo tego, że zostały wymienione w ugodzie – nie są objęte tytułem egzekucyjnym w postaci wyroku zaocznego wydanego w sprawie VIII GC 37/17. Wyrok został wydany w sprawie z powództwa U. 2

Niestandardyzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W., wyrokiem nie mogły być zatem objęte odsetki „karne” naliczone przez poprzedniego wierzyciela (bank) w kwocie 11.848,69 zł. Wyrokiem zaocznym zasądono z kolei odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 99.536,97 zł od 23 czerwca 2016 r., tym samym odsetki „karne” wymienione w ugodzie naliczone przez wierzyciela za okres od 18 września 2015 r. do 16 lipca 2018 r. i wynoszące po skapitalizowaniu 17.745,37 zł nie mogą dotyczyć należności objętych wyrokiem zaocznym, obejmują bowiem okres szerszy niż okres wynikający z wyroku zaocznego. Wyrokiem zaocznym nie zasądono również żadnych kosztów egzekucyjnych, koszty prowadzonej egzekucji nie składają się bowiem na koszty procesu sądowego. Nie ma przy tym przeszkód, aby strony objęły ugodą zarówno należności z tytułu egzekucyjnego, jak i inne istniejące między stronami należności, z tytułów nie objętych wyrokiem zaocznym wydanym w sprawie VIII GC 37/17.

Z powyższego wynika, że wśród należności składających się na łączną należność do zapłaty w wysokości 119.026,21 zł wymienione zostały nie tylko wierzytelności stwierdzone tytułem egzekucyjnym, ale również inne wierzytelności funduszu sekurytyzacyjnego wobec powoda. Podkreślenia wymaga, że – jak już wspomniano – wśród tych wymienionych wierzytelności pozostałych do zapłaty nie ma odsetek wynikających z tytułu egzekucyjnego powstałego w sprawie VIII GC 37/17, tj. odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od kwoty 99.536,97 zł od 23 czerwca 2016 r. (data wynikająca z tytułu egzekucyjnego) do dnia zawarcia ugody, tj. 16 lipca 2018 r.

Gdyby było inaczej, to zapewne wierzyciel wyartykułowałaby to wśród pozycji składających się na łączną należność do zapłaty (ustaloną w wysokości 119.026,21 zł), wierzyciel z tytułu egzekucyjnego w sprawie VIII GC 37/17 i zarazem powód w sprawie niniejszej - fundusz sekurytyzacyjny - jest bowiem profesjonalnym podmiotem, który prowadzi działalność polegającą na gromadzeniu środków na nabycie wierzytelności, a następnie dokonuje windykacji nabytych wierzytelności albo obrotu nimi w celu osiągnięcia zysku. Z doświadczenia życiowego wynika przy tym, że to wierzyciel zrehabilitował ugodę z 16 lipca 2018 r., na co wskazuje również zapis z § 5 ust. 5 ugody, w którym wskazano, że uгода została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron, zaś egzemplarz ugody przeznaczony dla wierzyciela zostanie udostępniony dłużnikowi celem jego podpisania.

Zwrócić należy również uwagę na akcentowany przez powoda § 1 ust. 3 ugody, zgodnie z którym jeżeli spłata zadłużenia następować będzie terminowo pozwany nie będzie naliczał i pobierał żadnych dodatkowych opłat i odsetek, zaprzestając także dochodzenia odsetek ustawowych za opóźnienie naliczanych w czasie obowiązywania ugody.

Całokształt wyżej opisanych faktów wskazuje na to, że w ramach ugody wierzyciel odstąpił od naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie z wyroku zaocznego, tj. odsetek liczonych od kwoty 99.536,97 zł od 23 czerwca 2016 r. (data wynikająca z tytułu egzekucyjnego) do dnia zawarcia ugody. Wpisuje się to zresztą w ogólną koncepcję umowy ugody, która z definicji polega na wzajemnych ustępstwach stron.

Potwierdza to również redakcja § 3 ust. 1 i 2 ugody, gdzie jest mowa o tym, że po rozwiązaniu ugody (co wymaga złożenia przez wierzyciela oświadczenia woli prawokształtującego) dłużnik zapłaci pozostałą do spłaty kwotę zadłużenia powiększoną „o należne odsetki ustawowe za opóźnienie naliczone od dnia zawarcia ugody”.

Na tej podstawie przyjąć należało, że powództwo obejmujące żądanie pozbawienia tytułu wykonawczego w całości uzasadnione jest także w części dotyczącej odsetek ustawowych za opóźnienie z tytułu wykonawczego liczonych do dnia zawarcia ugody, to jest do dnia 16 lipca 2018 r.

Powództwo nie jest natomiast zasadne w pozostałym zakresie, w tym wobec odsetek od należności głównej pozostającej do spłaty po dacie zawarcia ugody, odsetki te bieżą bowiem od kwot w wysokości odpowiadającej poszczególnym ratom oraz od terminów płatności ustalonych przez strony dla poszczególnych rat (co szerzej wyjaśnione zostało w dalszej części rozważań).

Powód domagał się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości (także co do rat z ugody jeszcze niezapłaconych) wywodząc, że w części, która nie została zaspokojona poprzez zapłatę jego roszczenie o pozbawienie

tytułu wykonalności jest uzasadnione, ponieważ wyrok bez uprzedniego rozwiązania ugody nie może być egzekwowany i tym samym uzasadniony jest „zarzut sprawy ugodzonej”.

Rację ma powód co do tego, że strony przewidziały możliwość rozwiązania ugody w trybie trzydziestodniowego wypowiedzenia i przy spełnieniu określonych warunków opisanych w § 3, do takiego wypowiedzenia (które dokonywane jest przez złożenie oświadczenia woli przez wierzyciela) do dnia zamknięcia rozprawy jednak nie doszło - pozwany nie zaprzeczył twierdzeniom powoda w tym zakresie.

Odnosząc się do powoływanego przez powoda „zarzutu sprawy ugodzonej” wyjaśnienia wymaga, że w myśl art. 840 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. (zgodnie z którym: dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia) powód może wytoczyć powództwo opozycyjne występując z dwojakiego rodzaju żądaniem:

- 1) albo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności (w całości lub części),
- 2) albo o ograniczenie tytułu wykonawczego wykonalności (w całości lub części).

Z kolei w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. wskazano jeden z przypadków, który może być podstawą do wystąpienia z żądaniem o pozbawienie albo ograniczenie tytułu wykonawczego wykonalności: jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane.

W doktrynie i orzecznictwie i nie budzi wątpliwości, że do zdarzeń, wskutek których zobowiązanie wygasło, zalicza się: wykonanie zobowiązania (art. 450 k.c.), wydanie wyroku na korzyść jednego z dłużników solidarnych w następstwie uwzględnienia zarzutu wspólnego dla wszystkich dłużników (art. 375 § 2 k.c.), świadczenie zamiast spełnienia (art. 453 k.c.), niemożliwość świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności (art. 475 k.c.), potrącenie (art. 498 k.c.), odnowienie (art. 506), zwolnienie dłużnika z długu przez wierzyciela (art. 508 k.c.).

Z kolei zdarzeniami, wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane, są: przedawnienie roszczenia stwierdzonego tytułem egzekucyjnym (art. 117 § 2 k.c.), odroczenie spełnienia świadczenia oraz rozłożenie świadczenia na raty przez wierzyciela.

W rozpoznawanej sprawie powód powołuje się na dwojakiego rodzaju zdarzenia. Po pierwsze na takie zdarzenia, które spowodowały, że zobowiązanie powoda w części wygasło. Kolejnym zdarzeniem, na które powołuje się powód, jest rozłożenie świadczenia na raty na mocy zawartej przez strony ugody. W orzecznictwie jest zgoda co do tego, że rozłożenie zasądzonej należności na raty na podstawie porozumienia stron może być podstawą powództwa przeciwegzekucyjnego, ale należy mieć na uwadze, że rozłożenie należności na raty nie niweczy zobowiązania (zobowiązanie nie wygasa), jedynie następuje zmiana terminu, z którą poszczególne jego raty stają się wymagalne [por. wyrok Sądu Najwyższego z 10 października 2000 r., V CKN 110/00].

Tym samym tytuł w omawianym zakresie nie może być „pozbawiony wykonalności”, czego żąda powód w niniejszej sprawie. Prawidłowo sformułowane żądanie winno natomiast zmierzać do żądania „ograniczenia wykonalności” tytułu wykonawczego poprzez przesunięcie wykonalności w czasie, odpowiednio do ustalonych przez strony rat i odpowiadających im terminów płatności. Tylko tak określone żądanie (ograniczenie w czasie płatności kwot odpowiadającym poszczególnym ratom, a nie pozbawienie tytułu wykonalności co do kwot odpowiadających tym ratom) mogłoby zostać uwzględnione. Tymczasem powód z takim żądaniem nie wystąpił, sformułował żądanie pozwu inaczej, domagając się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości. Jak już wspomniano art. 840 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. przewiduje dwojakiego rodzaju żądania: o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności albo o ograniczenie. Ograniczenia tytułu w czasie (w sposób odpowiedni do umówionych rat) powód nie żąda. Powyższe uzasadnia oddalenie powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w części, która objęta jest podniesionym przez powoda wobec tytułu wykonawczego „zarzutem rzeczy ugodzonej”, nie jest bowiem uzasadnione żądanie pozbawienia tytułu wykonalności w tym zakresie, zasadnym mogłoby być natomiast inne żądanie - żądanie ograniczenia tytułu w odpowiedni sposób.

Stan faktyczny sprawy został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów. Dowody te nie były przez żadną ze stron kwestionowane, co więcej stan faktyczny sprawy pozostawał bezsporny. Powód nie załączył do pozwu odpisu tytułu wykonawczego, którego pozbawienia wykonalności dochodzi w niniejszej sprawie, jednakże treść tego tytułu jest znana Sądowi z urzędu, co zostało wskazane na rozprawie (art. 228 § 2 k.p.c.). Stronami z tytułu wykonawczego (wyroku zaocznego) są strony niniejszego procesu, tym samym przyjąć należało, że również stronom treść tego tytułu (wyroku zaocznego) jest znana.

Żaden przedstawiciel ani pełnomocnik pozwanego nie stawił się na rozprawie i nie podjął polemiki ze stanowiskiem powoda, tym samym twierdzenia powoda – o ile nie były sprzeczne ze złożonym materiałem dowodowym – należało uznać za przyznane.

Pozwany domagał się w odpowiedzi na pozew nieobciążania go kosztami procesu w oparciu o art. 102 k.p.c. w zw. z art. 101 k.p.c. i art. 100 k.p.c.

Spośród wskazanych przez pozwanego podstaw rozstrzygnięcia o kosztach procesu zastosowanie znalazł jedynie art. 100 k.p.c., koszty zostały bowiem stosunkowo rozdzielone stosownie do wyniku sprawy.

Pozostałe powołane przez pozwanego przepisy nie znajdują zastosowania w sprawie niniejszej.

Zgodnie z art. 101 k.p.c. zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu.

W doktrynie podkreśla się, że występują trzy przesłanki zastosowania tego przepisu, które łączy stosunek koniunkcji:

- 1) powództwo musi być uwzględnione w całości, a nie tylko w części;
- 2) pozwany musi uznać przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu;
- 3) pozwany nie może dać powodu do wytoczenia sprawy.

Dwie ostatnie przesłanki wywierają bezpośredni wpływ na pierwszą, która nie ma możliwości zaistnienia bez nich i stanowi wyłącznie ich konsekwencję, gdyż zgodnie z art. 213 § 2 k.p.c. sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Ponadto zależą one od aktywności pozwanego, dodatkowo ograniczonej limitem czasu (do pierwszej czynności procesowej) – to na pozwanym spoczywa ciężar wykazania, że faktycznie nie on dał podstawy do wniesienia powództwa [por. S. (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Komentarz. Art. 1–50539. Tom I, W. 2019, L.].

Tymczasem w rozpoznawanej sprawie pozwany w odpowiedzi na pozew uznał powództwo w zakresie pozbawienia tytułu wykonawczego w części dotyczącej kwoty 47.112,90 zł, nie została jednak spełniona ostatnia z przesłanek z art. 101 k.p.c., nie można bowiem przyjąć, że pozwany nie dał powodu do wytoczenia sprawy. Zauważyć bowiem trzeba, że mimo tego, iż powód w okresie od lipca 2018 r. do maja 2021 r. dokonywał płatności poszczególnych rat ugody nie uchybiając terminom określonym w harmonogramie załączonym do ugody, pozwany wystąpił do komornika z wnioskiem o wszczęcie egzekucji, czego efektem było zawiadomienie komornika o wszczęciu egzekucji datowane na 27 stycznia 2021 r. Postępowanie egzekucyjne zostało przez komornika umorzone dopiero w lipcu 2021 r., w toku niniejszego procesu. Tym samym nie można przyjąć, że w czerwcu 2021 r. (pозew został złożony 8 czerwca 2021 r.) pozwany nie dał powodowi powodu do wniesienia powództwa.

W tym stanie faktycznym brak jest podstaw do zastosowania art. 101 k.p.c.

Nie było również podstaw do tego, ażeby pozwanego nie obciążać kosztami postępowania stosownie do art. 102 k.p.c., co może nastąpić jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych. W odpowiedzi na pozew oraz w dalszej części procesu pozwany nie uzasadnił tego wniosku ani nie przytoczył żadnych faktów, które przemawiałyby za

zastosowaniem art. 102 k.p.c. Sąd również nie dopatrył się podstawy zastosowania tego przepisu w ustalonym stanie faktycznym.

O kosztach procesu orzeczono zatem z zastosowaniem zasady odpowiedzialności za jego wynik, na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 100 i art. 98 § 1 k.p.c., przy założeniu, że powód wygrał sprawę w 60,25% (powództwo przeciwegzekucyjne wytoczono wobec tytułu wykonawczego opiewającego na należność główną w kwocie 99.536,97 zł, które okazało się zasadne jedynie co do kwoty 59.972,58 zł). Pozwany wygrał sprawę w 39,75%.

Na poniesione przez powoda koszty niezbędne do celowego dochodzenia swoich praw, stosownie do art. 98 § 1 k.p.c., w łącznej wysokości 9.551 zł, złożyło się wynagrodzenie jednego zawodowego pełnomocnika będącego radcą prawnym (art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c.) w kwocie 5.400 zł, stosownie do § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804); nadto – 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od udzielenia jednego pełnomocnictwa, 4.134 zł z tytułu opłaty od pozwu. Z uwagi na to, że powód wygrał sprawę w 60,25%, pozwany winien zwrócić – stosownie do art. 100 k.p.c. – poniesione przez niego koszty w kwocie 5.754,48 zł.

Z kolei na poniesione przez pozwanego koszty niezbędne do celowej obrony, stosownie do art. 98 § 1 k.p.c., w łącznej wysokości 5.417 zł, złożyło się wynagrodzenie jednego zawodowego pełnomocnika będącego radcą prawnym (art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c.) w kwocie 5.400 zł stosownie do § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm. z 2016 r. poz. 1667); nadto – 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od udzielenia jednego pełnomocnictwa. Ponieważ pozwany wygrał sprawę w 39,75%, toteż w takiej części powód winien mu zwrócić – stosownie do art. 100 k.p.c. – poniesione koszty, tj. w kwocie 2.153,26 zł. Na rzecz powoda zasądzono różnicę – 3.601,22 zł.